

Dosarul nr. 2ra-587/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Sîrbu, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Urîtu Nicolae,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Urîtu Nicolae împotriva Băncii Comerciale „EXIMBANK” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Banca Națională a Moldovei cu privire la recunoașterea drepturilor la muncă și achitarea integrală a onorariilor, constatarea nulității actelor juridice, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Urîtu Nicolae și a fost menținută hotărârea din 07 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 30 octombrie 2018, Urîtu Nicolae a depus cerere de chemare în judecată (concretizată pe parcurs) împotriva BC „EXIMBANK” SA, intervenient accesoriu Banca Națională a Moldovei, prin care a solicitat recunoașterea drepturilor reclamantului la muncă prin neachitarea la timp și integrală a onorariilor salariilor pe lunile decembrie 2017, februarie 2018 în temeiul art. 141 și art. 146 din Codul muncii; constatarea nulității actului juridic civil prin tariful ilegal de 1,5 % ca furt civil de 15 lei din onorariul-salariu avocatului Urîtu Nicolae pe luna decembrie 2017 conform art. 11 lit. c) din Codul civil; constatarea nulității actului juridic civil prin tariful ilegal de 1,5 % ca furt civil în sumă de 3 lei din onorariul-salariul avocatului Urîtu Nicole pe luna februarie 2018 conform art. 11 lit. c) din Codul civil; repararea prejudiciului material în sumă de 18 lei, furați civil de la avocatul Urîtu Nicolae în 2 etape: 1) în cuantum de 15 lei în luna decembrie 2017 din onorariul-salariu integral; 2) în mărime de 3 lei în luna februarie 2018 din onorariul-salariul integral al avocatului Urîtu Nicolae din CA

„Urîtu Nicole”, care are calitatea de client al filialei nr. 11 în special, al B.C. „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” S.A. în general și în special; repararea prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 18 aprilie 2018, a depus la BC „EXIMBANK” SA plângere prin care a solicitat, restituirea sumei de 15 lei, încasată ilegal din onorariul integral achitat pentru luna decembrie 2017, restituirea sumei de 3 lei încasată ilegal din onorariul integral pentru luna februarie 2018 din onorariul-salariu integral al avocatului Urîtu Nicolae din CA „Urîtu Nicolae”, care are calitatea de client al filialei nr. 11 și repararea prejudiciului moral. Ulterior, BC „EXIMBANK” SA a expediat în adresa lui un răspuns, pe care l-a recepționat la 25 mai 2018. La 18 aprilie 2018 a depus o plângere similară și la Banca Națională a Moldovei.

Reclamantul a indicat că, acțiunile ilegale ale BC „Eximbank” SA de încasare a sumei de 15 lei prin comisionul de 1,5 % în procesul de eliberare a numerarului de 1000 de lei ca onorariu pentru luna decembrie 2017 și de încasare a sumei de 3 lei prin comisionul tarif de 1,5 % în procedura de eliberare a numerarului de 200 de lei ca onorariu pentru luna februarie 2018, sunt în contradicție cu art. 146 din Codul muncii, alte articole din Codul muncii, din Codul civil, din Constituția Republicii Moldova, din Declarația Universală a Drepturilor Omului, din Legea cu privire la avocatură, din alte acte normative ale Republicii Moldova.

Consideră că acele 2 încasări ilegale de 15 lei și de 3 lei în sensul enunțat, constituie 2 furturi civile din onorariul-salariu integral al reclamantului, care nu au fost achitate la timp și integral, fiind afectate de tariful ilegal de 1,5 % care vizează nu serviciu „pentru achitarea salariului (în valută națională)” pentru care anterior era perceput tariful de 1 % pentru eliberarea și ridicarea numerarului, dar are în vedere deja serviciul bancar „pentru alte scopuri, inclusiv pentru procurarea producției agricole (în valută națională)”.

Urîtu Nicolae a comunicat că, onorariul-salariu integral pentru luna decembrie 2017 și luna februarie 2018, urma să fie ridicat și eliberat în numerar bancă cu titlu gratuit, fără perceperea comisionului procentual de 1,5 %.

Totodată, reclamantul a pretins că prin aplicarea tarifului ilegal de 1,5 %, banca i-a lezat și drepturile sale nepatrimoniale, astfel fiind în drept de a pretinde încasarea din contul pârâtei a prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 07 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 07 august 2020 Urîtu Nicolae a declarat apel împotriva hotărârii din 07 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii.

Prin decizia din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Urîtu Nicolae și a fost menținută hotărârea din 07 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, s-a încasat din contul lui Urîtu Nicolae în beneficiul statului taxa de stat aferentă cererii de apel și neachitată la depunerea apelului, în sumă totală de 262,50 de lei.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au stabilit că, Urîtu Nicolae nu este angajat al BC „EXIMBANK” SA și între aceștia nu există raporturi de muncă,

primul fiind client ordinar care are deschis la bancă un cont curent, prin intermediul căruia pot fi efectuate diverse operațiuni bancare. Faptul că Urîtu Nicolae utilizează contul respectiv inclusiv pentru plăți salariale nu modifică caracterul și esența raportului juridic existent între părțile în litigiu.

Astfel, instanțele de judecată au atestat cert că Urîtu Nicolae este client și beneficiar a serviciilor financiar-bancare acordate de BC „EXIMBANK” SA, prin urmare pentru deservirea contului și prestarea serviciilor conexe acestui serviciu banca este în drept de a încasa comisioane și alte plăți prevăzute de actele normative corespunzătoare.

De asemenea, instanțele de judecată au reținut că între Urîtu Nicolae și BC „EXIMBANK” SA nu există raporturi de muncă, iar, o acțiune cu privire la recunoașterea dreptului la muncă prin achitarea la timp și integrală a salariului, poate fi înaintată doar de către salariat și această pretenție poate fi îndreptată doar împotriva angajatorului, adică a persoanei care potrivit legii are obligația de a retribui munca.

La data de 05 februarie 2021 Urîtu Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 07 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a emis o decizie ilegală, nemotivată și neîntemeiată, neaplicând legea care trebuia să fie aplicată, fiind reiterate circumstanțele și argumentele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 19 noiembrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 14 ianuarie 2021 conform scrisorii de însoțire nr. 229 (f.d. 91, volumul III), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la data de 05 februarie 2021, este în termen.

La 09 martie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimitei BC „EXIMBANK” SA și a intervenientului accesoriu Banca Națională a Moldovei, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 160-162, volumul III).

La 12 aprilie 2021 BC „EXIMBANK” SA a depus referință, prin care a solicitat considerarea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Urîtu Nicolae nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Urîtu Nicolae asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Urîtu Nicolae, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Urîtu Nicolae se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Dosarul nr. 2ra-587/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Sîrbu, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând cererea lui Urîtu Nicolae cu privire la examinarea recursului în prezența participanților la proces,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Urîtu Nicolae împotriva Băncii Comerciale „EXIMBANK” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Banca Națională a Moldovei cu privire la recunoașterea drepturilor la muncă și achitarea integrală a onorariilor, constatarea nulității actelor juridice, repararea prejudiciului material și moral,

constată:

La data de 30 octombrie 2018, Urîtu Nicolae a depus cerere de chemare în judecată (concretizată pe parcurs) împotriva BC „EXIMBANK” SA, intervenient accesoriu Banca Națională a Moldovei, prin care a solicitat recunoașterea drepturilor reclamantului la muncă prin neachitarea la timp și integrală a onorariilor salariilor pe lunile decembrie 2017, februarie 2018 în temeiul art. 141 și art. 146 din Codul muncii; constatarea nulității actului juridic civil prin tariful ilegal de 1,5 % ca furt civil de 15 lei din onorariul-salariu avocatului Urîtu Nicolae pe luna decembrie 2017 conform art. 11 lit. c) din Codul civil; constatarea nulității actului juridic civil prin tariful ilegal de 1,5 % ca furt civil în sumă de 3 lei din onorariul-salariul avocatului Urîtu Nicole pe luna februarie 2018 conform art. 11 lit. c) din Codul civil; repararea prejudiciului material în sumă de 18 lei, furați civil de la avocatul Urîtu Nicolae în 2 etape: 1) în cuantum de 15 lei în luna decembrie 2017 din onorariul-salariu integral; 2) în mărime de 3 lei în luna februarie 2018 din onorariul-salariu integral al avocatului Urîtu Nicolae din CA „Urîtu Nicole”, care are calitatea de client al filialei nr. 11 în special, al B.C. „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” S.A. în general și în special; repararea prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 000 lei.

Prin hotărârea din 07 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea

a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 07 august 2020 Urîtu Nicolae a declarat apel împotriva hotărârii din 07 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii.

Prin decizia din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Urîtu Nicolae și a fost menținută hotărârea din 07 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. Totodată, s-a încasat din contul lui Urîtu Nicolae în beneficiul statului taxa de stat aferentă cererii de apel și neachitată la depunerea apelului, în sumă totală de 262,50 de lei.

La data de 05 februarie 2021 Urîtu Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 07 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Totodată, Urîtu Nicolae a solicitat invitarea tuturor participanților și a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în cererea de recurs în conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă.

Examinând cererea lui Urîtu Nicolae cu privire la examinarea recursului în ședință publică, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 440 din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului. Asupra admisibilității recursului se decide fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiterea unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Iar, în conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul declarat admisibil se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În sensul normelor de drept procedural citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că atât chestiunea privind admisibilitatea recursului, cât și recursul declarat admisibil se examinează fără participarea participanților la proces și doar în situații de excepție se poate decide invitarea participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța asupra temeiurilor invocate în cererea de recurs. Însă, la caz lipsesc temeiuri relevante și concludente în vederea examinării recursului în prezența participanților la proces.

Astfel, respectiva solicitare a recurentului Urîtu Nicolae este neîntemeiată și susceptibil de a fi respinsă, or, prezenta speță nu ridică probleme de drept majore, astfel încât clarificarea acestora ar necesita audierea părților în ședință de judecată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că la cazul prezentului litigiu lipsesc temeiuri de excepție pentru a invita participanții la proces să se pronunțe

asupra temeiurilor invocate în cererea de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea lui Urîtu Nicolae cu privire la examinarea recursului în prezența participanților la proces.

În conformitate cu art. 440, 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, dispune:

Se respinge cererea lui Urîtu Nicolae cu privire la examinarea recursului declarat împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău în prezența participanților la proces.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic